

УДК 339.15”312”

Гнатенко С.О.¹

Прушківська Е.В.²

¹ студ. гр. ГФ-215 ЗНТУ

² д-р екон. наук, проф. ЗНТУ

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ФОРМ БІЗНЕСУ В ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ

З метою визначення детермінант трансформації форм міжнародного бізнесу, необхідно окремо проаналізувати тенденції становлення та розвитку новітніх форм міжнародного бізнесу в глобальній економіці, що надасть можливість їх систематизувати. Аналіз новітніх форм треба здійснювати на основі виокремлених видів, зокрема: лізингу, інжинірингу, аутсорсингу, офшорингу, краудсорсингу, венчурного підприємництва, стартапів.

Лізинговий бізнес у сучасному розумінні зародився в XIX ст. у США. Каталізаторами його розвитку були НТР та активне становлення фінансового ринку. Зараз лізинг у країнах є основним механізмом, через який реалізуються інвестиції.

У сучасному глобалізованому суспільстві виникає потреба у інжинірингових послугах, які постійно вдосконалюються та урізноманітнюються. Внаслідок цих процесів створюються міжнародні ринки інжинірингових послуг. Їх актуальність зумовлена, по-перше, стрімким розвитком науково-технічного прогресу, що призводить до збільшення торгівлі суміжними видами устаткування, по-друге, зростанням обсягу інвестицій, що дозволяє займатися діяльністю, для якої знадобляться інжинірингові послуги, по-третє, наявністю вільного капіталу, що розміщується на ринку інжинірингових послуг, які, в свою чергу, користуються високим попитом країн, що розвиваються. Також спостерігається прагнення ТНК до розширення поля діяльності. Для цього вони надають інжинірингові послуги країнам, на чий ринки компанії бажають вийти, а згодом це спричиняє постачання техніки, вартість якої у рази перевищує вартість послуг, що зумовило їх постачання.

Виникнення інструменту аутсорсингу пов'язують з автомобільним бізнесом, зокрема компанією General Motors та її діяльністю в 70-х роках

XX ст. Керівництво почало серію змін на підприємстві, які базувалися на висновку Г.Форда, що спеціалізовані фірми виконують свої функції краще, ніж його власні підрозділи. Значних успіхів у використанні аутсорсингу досягли японські компанії, які розробили і широко застосовують логістичну систему постачання «Just-in-Time», при якій зовнішній постачальник доставляє до замовника комплектуючі за чітким графіком, а одержувачу навіть немає необхідності створювати у себе їх резервний склад.

Офшоринг вдало себе зарекомендував в охороні здоров'я, в медіа, а також все частіше застосовується у юридичній сфері. Тобто компанії намагаються частіше взаємодіяти між собою на взаємовигідних умовах, все менше приділяючи уваги місцю розташування тієї чи іншої компанії.

Методи краудсорсингу успішно використовують компанії Nike, Pepsi, Starbucks, Ford, P&G та ін., для розробки дизайну товарів, створення рекламних продуктів, здійснення наукових досліджень. В багатьох країнах технології краудсорсингу використовуються для оптимізації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування (обговорення законодавчих ініціатив, визначення проблем соціально-економічного розвитку).

Венчурний капітал, як джерело фінансування особливо актуальний в Європі для молодих компаній, для компаній у високотехнологічних галузях таких, як аерокосмічна промисловість, біотехнології, енергетика, Інтернет, нанотехнології, фармацевтика, робототехніка, програмне забезпечення, TLC, веб-публікації), для інноваційних компаній та для компаній з низькою часткою матеріальних активів. Спільною рисою цих компаній є те, що вони відносяться до малого бізнесу, є прозорими і більш ризикові для інвесторів.

Інноваційний потенціал стартапів можна визначити на основі статистичних даних міжнародних рейтингових компаній. Так, аналіз даних рейтингу країн світу за кількістю успішних стартапів, які в них засновані, наведений на сервісі Startup Ranking, показав, що до даного переліку у 2016 році увійшли 137 країн і Україна зайняла в ньому 37 місце, випередивши Південну Корею та Естонію.

Таким чином, аналіз новітніх форм міжнародного бізнесу показав, що їх актуальність зумовлена, по-перше, стрімким розвитком науково-технічного прогресу, по-друге, зростанням обсягу інвестицій, що дозволяє займатися інноваційною діяльністю, по-третє, розвитком транспортної та логістичної інфраструктури, мережі Інтернет. Також спостерігається прагнення транснаціональних корпорацій та невеликих інноваційних компаній до розширення діяльності.